چشم انداز اقتصادی افغانستان
د افغانستان اقتصادي لید
AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

AELSO
د افغانستان د اقتصادی او حقوقی مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization

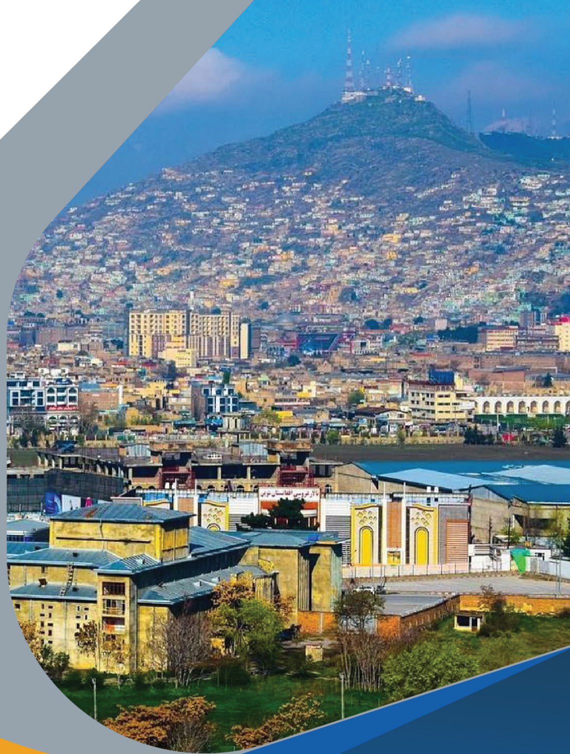

AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

OCTOBER 30 2022

ADVANCING THE IDEAS FOR A PEACEFUL & PROSPEROUS AFGHANISTAN

RESEARCH & PUBLICATIONS DEPARTMENT

فهرست مطالب

۱ استخراج معادن زغال سنگ، سُرب و جست غور به زودی آغاز می‌شود

۲ یک نیروگاه برق مخصوص شرکت‌های تولیدی در بلخ ساخته شد

۳ قرارداد امارت اسلامی با روسیه برای واردات محصولات نفتی، گاز و گندم

۴ تلاش‌ها برای جلب سرمایه گذاری روسیه و چین در افغانستان جریان دارد

۵ قیمت مواد خوراکی و نفتی درکشور کاهش یافته است

۶ بسته 40 میلیون دالری کمک‌های نقدی جامعه جهانی به کابل رسید

۷ پاکستان روزانه تا 400 لاری پیاز و بادنجان رومی از افغانستان وارد می‌کند

۸ هیئت افغانستان با مسئولان پروژۀ تاپی در ترکمنستان دیدار کرد

۹ صادرات جلغوزه به چین دوباره از طریق دهلیز هوایی آغاز شد

۱۰ ایجاد رستورانت توسط یک زن در بلخ

۱۱ میزان تجارت میان افغانستان و پاکستان در سال گذشته 66 درصد افزایش یافته است

۱۲ بانکنوت‌های جدید افغانی به زودی وارد بازارهای افغانستان می‌شود

۱۳ نصب هفت پایه دستگاه نان‌پزی در سیلوی مرکزی کابل

د مطالب فهرست

۱۴ ډېر ژر به د غور ولایت د ډبرو سکرو، سرپو او جستو کانونه د استخراج چارې پیل شي

۱۵ په بلخ ولایت کې تولیدي شرکتونو ته 20 کیلوواټه برښناکوټ جوړ شو

۱۶ له روسیې سره د تېلو، ګازو او غنمو د پېرلو لنډمهاله هوکړه لاسلیک شوه

۱۷ د خوراکي او نفتي توکو په بیعو کې ټيټوالی راغلی

۱۹ کابل ته د نړیوالې ټولنې د 40 میلیون ډالر نغدي مرستو یوه تولګه راورسېده

۲۰ پاکستان هره ورځ له افغانستان څخه تر 400 لارۍ پیاز او رومیان واردوي

۲۱ چین ته د هوایي دهلېز له لارې د جلغوزیو صادرات یو ځل بیا پیل شول

۲۲ د جوزجان په مرکز شبرغان کې د ښځو لاسي توکي ننداړې ته وړاندې شول

۲۳ په بلخ کې یوې سوداګرې مېرمنې رستورانت جوړ کړ

۲۴ د افغانیو نوي چاپ شوي بانکنوټونه به ډېر ژر بازار ته وړاندې شي

TABLE OF CONTENTS

25	Mining of lead, coal and iron ore will start in Ghor soon
26	Mazar factories get dedicated power line in order to operate 24/7
27	IEA sign deal for Russian oil products, gas and wheat
28	IEA in talks with Russian, Chinese businessmen on investment in Afghanistan
29	Food and oil prices fall in Afghanistan
30	Another $40 million cash aid package arrives in Kabul
31	Pakistan imports up to 400 trucks of onion and tomato daily from Afghanistan
32	Export of Afghan pine nuts resumes via air corridor to China
33	Female entrepreneur opens new restaurant in Balkh
33	Trade volume between Pakistan and Afghanistan increases by 66% in past year
34	Central bank confirms new Afghani banknotes to enter circulation
35	Seven new bread-making machines installed at Kabul Central Silo

استخراج معادن زغال سنگ، سُرب و جست غور به‌زودی آغاز می‌شود

دفتر مطبوعاتی والی غور دریک اعلامیه گفته است که کار استخراج معادن زغال سنگ، سُرب و جست ولایت غور به زودی آغاز می‌شود.

دراعلامیه همچنان آمده است که معدن زغال سنگ این ولایت با یک شرکت داخلی بنام (روشن قادری) قرارداد شده است که قرار است صدهزار تُن زغال سنگ را استخراج کند، اما هنوز روند استخراج آن رسما شروع نشده است.

در اعلامیه آمده است که معادن جست و سُرب این ولایت نیز با یک شرکت ایرانی قرارداد شده است، بناء قرار است تا یک‌ماه دیگر این شرکت کار استخراج این معادن را شروع کند.

این درحالی است که پیش از این مقامات محلی ولایت بادغیس از روند استخراج یک معدن سنگ‌های نیمه قیمتی خبر دادند.

به گفته مقامات این معدن سنگ فلوراید دارد و کار استخراج آن را یک شرکت داخلی پیش می‌برد.

یک نیروگاه برق مخصوص شرکت‌های تولیدی در بلخ ساخته شد

مسوولان ریاست برشنا در ولایت بلخ تاریخ 5 میزان گفتند که یک نیروگاه برق بیست کیلووات مخصوص شرکت‌های تولیدی در این ولایت ساخته شده است.

به گفته آنان، این نیروگاه به منظور فراهم سازی برق 24 ساعته برای شرکت‌های صنعتی در شهر مزارشریف به بهره‌برداری سپرده شد. مسوولان ریاست برشنا در بلخ افزودند با آغاز فعالیت این استیشن مشکلات شرکت‌های صنعتی رفع خواهد شد. این نیروگاه بیش از 13 میلیون افغانی هزینه برداشته که با فعال شدنش مشکلات حدود سی شرکت حل شده است.

در همین حال، والی بلخ بر نقش مهم شرکت‌های صنعتی در راستای خودکفایی و رشد اقتصادی کشور تأکید کرده و برگسترش روابط تجاری با کشورهای منطقه و داشتن برنامه‌های حمایتی از سرمایه گذاران سخن زده است. علاوه براین، شماری از صنعت کاران در بلخ با ابراز خرسندی از این اقدام حکومت می‌گویند برق 24 ساعته می‌تواند در راستایی افزایش تولیدات شان موثر واقع شود. این نیروگاه در حالی افتتاح می‌شود که پیش‌از این، شرکت‌های تولیدی همواره از کمبود برق و بلند بودن بهای آن شکایت داشتند.

قرارداد امارت اسلامی با روسیه برای واردات محصولات نفتی، گاز و گندم

امارت اسلامی افغانستان در اولین معامله اقتصادی بین‌المللی بزرگ خود پس‌از به قدرت رسیدن، یک قرارداد با روسیه برای واردات پطرول، دیزل، گاز و گندم امضا کرده است.

به نقل از خبرگزاری رویترز، نورالدین عزیزی، وزیر وزارت صنعت و تجارت افغانستان گفته است یک قرارداد کوتاه‌مدت با روسیه برای واردات پطرول، دیزل، گاز و گندم به افغانستان امضا کرده‌است.

وی گفت روسیه قیمت این محصولات را پایین‌تر از قیمت جهانی برای افغانستان اعلام کرده‌است.

این قرارداد که اولین معامله اقتصادی بین‌المللی بزرگ امارت اسلامی افغانستان پس‌از به قدرت رسیدن در سال گذشته‌است، می‌تواند به کاهش انزوای آن در دنیا کمک کند.

عزیزی گفت این قرارداد شامل واردات سالانه 1 میلیون تن پطرول، 1 میلیون تن دیزل، 500 هزار تن گاز و 2 میلیون تن گندم است.

این قرارداد پس از حضور چند هفته‌ای یک تیم فنی از افغانستان در مسکو و مذاکرات فراوان به امضا رسید.

از زمان به قدرت رسیدن امارت اسلامی در افغانستان، اقتصاد این کشور به‌خاطر قطع کمک‌های بین المللی و تحریم‌هایی که ارتباط آن با سیستم مالی جهانی را قطع کرده وارد بحران شده‌است.

تلاش‌ها برای جلب سرمایه‌گذاری روسیه و چین در افغانستان جریان دارد

مسئولان در وزارت صنعت و تجارت از آغاز مذاکرات با سرمایه‌گذاران بزرگ چین، روسیه و کشورهای حوزه خلیج برای جلب سرمایه‌گذاری آن‌ها در افغانستان خبر می‌دهند.

مقام‌های این وزارت می افزایند که از سال گذشته تاکنون بیش از 100 جواز تجارتی به اتباع خارجی را توزیع کرده اند.

از سوی دیگر، اعضای سکتور خصوصی افغانستان هرچند از اظهارات وزارت صنعت و تجارت استقبال می کنند، اما می افزایند تا زمانی که مشکلات سیاسی افغانستان با دنیا حل نشود، ممکن است سرمایه گذاران خارجی علاقه ای به سرمایه گذاری در افغانستان نداشته باشند.

کارشناسان اقتصادی از امارت اسلامی می‌خواهند تا تعاملات مثبت و سازنده را با کشورهای جهان گسترش بدهد تا در راستای توسعه اقتصادی در افغانستان تغییرات مثبت وارد شود.

قیمت مواد خوراکی و نفتی درکشور کاهش یافته است

به دنبال اعلام قرار داد خرید مواد نفتی و خوراکی از روسیه، حالا مقام‌های امارت اسلامی می‌گویند که قیمت مواد خوراکی و نفتی در کشور کاهش یافته است. یونس مهمند، معاون اتاق تجارت وسرمایه گذاری کشور می‌گوید که دریک ماه گذشته قیمت مواد خوراکی و نفتی کاهش 30 درصدی داشته و در آینده نزدیک قیمت‌ها بیشتر از این نیز کاهش خواهد یافت.

سخنگوی وزارت صنعت وتجارت هم‌چنان گفته است که تدابیر بیشتری را برای کنترول قیمت‌ها روی دست گرفته‌اند اما می‌خواهند که موادغذایی و غیرغذایی کافی به کشور وارد کنند. درهمین حال، مسوولان اتاق تجارت و سرمایه‌گذاری کشور افزوده‌اند که کاهش درقیمت موادغذایی در جهان تاثیرمثبتی بر قیمت موادغذایی در افغانستان نیز داشته است. با این حال، میزان بلند فقر سبب شده تا باشندگان کشور نتوانند مواد مورد نیاز خود را خریداری کنند از این رو، از حکومت می‌خواهند که توجه جدی به قیمت مواد اولیه داشته باشند تا بار دیگر نرخ‌ها بلند نرود. از سویی هم، قیمت مواد نفتی نیز کاهش یافته است و شماری از فروشندگان ابراز امیدواری می‌کنند که قیمت تیل و گاز بیشتر از این کاهش یابد. اخیراً وزارت صنعت وتجارت با روسیه قرارداد خرید میلیون‌ها تن مواد خوراکی و نفتی را امضا کرده است که به باور آگاهان با وارد شدن این مواد قیمت‌ها کاهش قابل ملاحظه خواهد یافت.

بسته 40 میلیون دالری کمک‌های نقدی جامعه جهانی به کابل رسید

د افغانستان بانک با نشر خبرنامه‌ای اعلام کرده است که به ادامه کمک‌های بشردوستانه‌ی جامعه جهانی، یک بسته نقدی 40 میلیون دالری تاریخ 12 میزان به کابل رسیده است. درهمین حال، دفتر نمایندگی سازمان ملل "یوناما" در کابل اعلام کرده است که این سازمان در یک سال گذشته بیش از یک میلیارد دالر کمک های بشر دوستانه به مردم افغانستان ارسال کرده است. یوناما تاریخ 12 میزان در تویتی نوشته است که این پول نقد به یک بانک خصوصی سپرده شده و در اختیار امارت سلامی و د افغانستان بانک قرار نمی‌گیرد.

13 میزان نیز د افغانستان بانک اعلام کرد که در ادامه کمک‌های بشر دوستانه به افغانستان ، کمک 40 میلیون دالری سازمان ملل را دریافت کرده است. این هشتمین بسته‌ی کمکی است که به صورت نقد به کابل می‌رسد و به یکی از بانک‌های خصوصی در افغانستان تحویل داده می‌شود. براساس آمار د افغانستان بانک، در مجموع میزان کمک‌های نقدی جامعه جهانی پس از تسلط امارت اسلامی بر افغانستان به بیش از یک میلیارد و 273 میلیون دالر می‌رسد.

پاکستان روزانه تا 400 لاری پیاز و بادنجان رومی از افغانستان وارد می‌کند

محمدصادق نماینده خاص پاکستان برای افغانستان، 17 میزان در تویترش نوشته است که پاکستان روزانه 300 تا 400 لاری بادنجان رومی و پیاز تازه از افغانستان وارد می‌کند.

او در ادامه نگاشته است: «دهاقین افغان از این تجارت سود قابل توجهی می‌برند، زیرا امسال تولید زیاد داشتند.»

به گفته نماینده خاص پاکستان برای افغانستان، در سال‌های عادی آن کشور بیشتر سبزیجات خود را به افغانستان صادر می‌کرد، اما امسال به دلیل جاری‌شدن سیلاب‌ها محصولات زراعتی پاکستان از بین رفته است.

او تاکید کرده است که این نفع دوجانبه بین افغانستان و پاکستان است و باید تشویق و ترویج شود.

این صادرات از بنادر تجارتی تورخم، غلام خان و سپین‌بولدک به پاکستان صورت می‌گیرد.

این در حالی است که با افزایش صادرات این محصولات به پاکستان، بهای آن در شهر کابل افزایش یافته است.

هیئت افغانستان با مسئولان پروژۀ تاپی در ترکمنستان دیدار کرد

انجنیر وحیدالله حلیمی معین تخنیکی وزارت معادن و پترولیم و هیئت همراه با رهبری و مسئولان پروژۀ تاپی در ترکمنستان دیدار کرد.

در خبرنامه‌یی که وزارت معادن و پترولیم نشر کرده، آمده است که در این دیدار معین تخنیکی این وزارت و محمد مراد امانوف رئیس اجرائیوی پروژۀ تاپی و تیم کاری شان در مقر "ترکمن گاز" روی طرح، مصرف و ایجاد شبکۀ توزیع گاز در شهر هرات و شهرک صنعتی این ولایت بحث کرده اند.

هم‌چنان هئیت وزارت معادن و پترولیم از جانب مقابل خواسته است که هرچه زودتر تیم‌های تخنیکی دو کشور به کار ایجاد شبکۀ توزیع گاز آغاز کنند.

در پایان این دیدار، معین تخنیکی وزارت معادن و پترولیم خواستار دریافت تقسیم اوقات شروع کار "اکشن پلان" پروژۀ تاپی شده که از سوی رهبری پروژۀ تاپی پذیرفته شده و تعهد سپرده است که این پلان در جریان دو هفته به دسترس آن وزارت قرار خواهد گرفت.

این درحالی است که به تاریخ 11 میزان سال روان هیئتی به ریاست انجنیر وحیدالله حلیمی معین تخنیکی وزارت معادن و پترولیم به ترکمنستان سفر کردند.

صادرات جلغوزه به چین دوباره از طریق دهلیز هوایی آغاز شد

صادرات جلغوزه از افغانستان به چین پس از توقف چند ماهه تاریخ 18 میزان دوباره از طریق دهلیز هوایی آغاز شد.

معاون اقتصادی رییس الوزرا می‌گوید که جلغوزه یکی از اقلام مهم صادراتی کشور است و می‌خواهند که از دهلیز هوایی بیشتر جلغوزه صادر شود. ملا عبدالغنی برادر می افزاید که کابل خواهان گسترش روابط تجارتی با چین است و همکاری تجارتی این کشور با افغانستان می‌تواند مشکلات اقتصادی کشور را تا جایی حل کند. آقای برادر می‌گوید که دهلیز هوایی میان افغانستان و چین روابط تجارتی میان این دوکشور و همچنان تولید و پروسس جلغوزه را تقویت می‌کند.

او ابراز امیدواری می‌کند که در آینده نزدیک سایر کشورها به شمول ترکیه روابط تجارتی با افغانستان برقرار خواهند کرد. در همین حال، مقام‌های وزارت صنعت و تجارت می‌گویند که تلاش‌ها برای آغاز صادرات جلغوزه اروپا، پاکستان، امریکا و کشورهای عربی جریان دارد.

در این میان مسئولان اتاق تجارت و سرمایه گذاری همچنان ابراز امیدواری می‌کنند که آغاز دوباره صادرات جلغوزه سبب جلوگیری از قاچاق آن به بیرون از کشور شود. پیش از این جلغوزه، زعفران، هینگ و میوه‌های تازه افغانستان از طریق دهلیز هوایی به کشور های منطقه به ویژه چین، هند و امارات متحده عربی صادر می شد و فعال شدن دوباره دهلیز هوایی یک تغییر بزرگ در معاملات تجاری با کشورها محسوب می‌شود.

ایجاد رستورانت توسط یک زن در بلخ

یـک زن در ولایـت بلـخ بـا هزینـۀ شـخصی‌اش یـک رسـتورانت را بـرای ارایـه خدمـات بـه باشـنده‌گان ایـن ولایت به ویژه زنان ایجاد کرده است.

راحلـه یوسـفی کـه مالـک ایـن رسـتورانت اسـت، مـی گویـد ایـن تجـارت را به‌خاطـر انگیـزه دهـی زنـان جهـت خودکفایی آنان ایجاد کرده است.

درهمیـن حـال، شـماری بانـوان از ایجـاد ایـن محـل ابـراز امیـدواری می‌کننـد و از حکومـت می‌خواهنـد کـه زنـان تجارت‌پیشه را حمایت کند.

از سـویی هـم، ایجـاد ایـن رسـتورانت بـا اسـتقبال زنـان بلخـی نیـز مواجـه شـده اسـت. برخـی از بانـوان کـه بـه ایـن محـل آمده‌انـد از حکومـت می‌خواهنـد کـه جهـت حضور فعال زنان برنامه‌های حمایتی را بیشتر کند.

درهمیـن حـال، مسـوولان در اتـاق صنعـت و معـادن بلـخ هرچنـد از نبـود بـازار فـروش بـرای تولیـدات زنـان سـخن می‌زنند اما بر حمایت از زنان متشبث تأکید دارند.

ایـن رسـتورانت در حالـی از سـوی یـک زن ایجـاد شـده اسـت کـه زنـان متشـبث و تجارت‌پیشـه در بلـخ از عـدم حمایـت حکومـت، نبـود بـازار فـروش بـرای تولیـدات شان و مشکلات دیگر شکایت دارند.

میزان تجارت میان افغانستان و پاکستان در سال گذشته 66 درصد افزایش یافته است

براساس گزارش رسانه های محلی پاکستان تجارت دو جانبه بین افغانستان و پاکستان در جریان یک سال گذشته افزایش یافته است و با رشد 66 درصدی از 128 میلیون دالر به 213 میلیون دالر رسیده است.

به اساس این گزارشات واردات افغانستان از پاکستان در سپتامبر 2022 به 88.30 میلیون دالر رسیده است، در حالی که سال گذشته در همین ماه این رقم 49 میلیون دالر بوده و صادرات افغانستان به پاکستان نیز طی یک سال گذشته از 79.11 میلیون دالر به 125.40 میلیون دالر رسیده که افزایش 58 درصدی را نشان می‌دهد.

ارزش مجموعی تجارت دو جانبه افغانستان و پاکستان در سپتامبر 2022 برابر به 213.70 میلیون دالر بوده که نسبت به آگست 2022، 22 درصد افزایش را نشان می‌دهد و صادرات به پاکستان نیز از 75.46 میلیون دالر در آگست سال جاری به 125 میلیون دالر در ماه سپتامبر رسیده که یک جهش 66 درصدی را نشان می‌دهد.

گفته شده است که واردات اقلام مانند برنج، سبزیجات تازه، دارو، میوه‌های تازه، قنادی و لبنیات از پاکستان در سپتامبر 2022 افزایش‌یافته، در حالی که واردات اقلامی مانند سرباره، ظروف غذاخوری، اقلام خانه گی و پلاستیک در ماه گذشته کاهش یافته است. از سوی دیگر، صادرات اقلام مانند میوه تازه، پنبه، بادنجان رومی، پیاز، سنگ تالک، زغال‌سنگ، کروم و ضایعات آهن به پاکستان در سپتامبر 2022 افزایش را نشان می‌دهد. به همین ترتیب، در ماه سپتامبر 2022، صادرات به پاکستان نسبت به ماه سپتامبر سال گذشته با افزایش 58 درصدی از 79.12 میلیون دالر به 125.36 میلیون دالر رسیده است.

این در حالی است که در سه ماه اول سال مالی 2022 صادرات از افغانستان در مقایسه با دوره مشابه سال مالی گذشته، با افزایش 67 درصدی، از 151.19 میلیون دالر به 252.82 میلیون دالر رسید.

بانکنوت‌های جدید افغانی به زودی وارد بازارهای افغانستان می‌شود

توماس ویست، نماینده ویژه امریکا برای افغانستان گفته است که به زودی بانکنوت های جدیداً چاپ شده وارد بازارهای افغانستان گردیده و جایگزین پول‌های فرسوده می‌شود.

آقای ویست در یک نشست مجازی با افغان‌های مقیم امریکا گفته است که سکتور بانکداری افغانستان، به استثنای یک بانک خصوصی، از سیستم مالی بین‌المللی خارج شده است. وی افزود: «تکنوکرات‌های وزارت مالیه و بانک مرکزی بطور مسئولانه می‌خواهند معاملاتی انجام شود، اما قادر به این کار نیستند مگر این‌که ایالات متحده و یک تعداد کشورهای دیگر در یک زنجیره بانکداری کمک کنند تا این معاملات صورت گیرد.»

آقای ویست گفت که او نمی‌داند بطور دقیق چه زمانی بانکنوت‌های جدید در افغانستان ظاهر خواهد شد اما افزود که امریکا از معاملات دارای اولویت حمایت می‌کند. او در رابطه به موضوع انتقال 3.5 میلیارد دالر از دارایی های افغانستان به سویس گفت که اولین نشست بورد معتمدان احتمالاً ماه آینده در این کشور برگزار خواهد شد. آقای ویست همچنان گفت که بخش اعظم این پول‌ها دست ناخورده باقی خواهد ماند و برای سرمایه سازی بانک مرکزی در آینده حفظ خواهد شد.

نصب هفت پایه دستگاه نان‌پزی در سیلوی مرکزی کابل

در سیلوی مرکزی کابل هفت پایه دستگاه نان‌پزی تازه نصب شده که با نصب این دستگاه‌ها، این مرکز توانسته است نان مورد نیاز وزارت امور داخله، پوهنتون‌های کابل و پلی‌تخنیک را تهیه کند.

ارزش مجموع این قراردادها به چهارصد وپنجاه میلیون افغانی می‌رسد.

سیلوی مرکزی کابل نزدیک به شش دهه قبل ساخته شد و پس از چهل سال تأخیر شروع به کار کرده است. فعالیت‌های آن روزبه‌روز در حال توسعه است.

رییس شرکت‌های دولتی وزارت مالیه می‌گوید تلاش می‌کند که فعالیت تمامی سیلوهای کشور گسترش یابد تا این شرکت‌های دولتی بتوانند نقش مهمی را در توسعه اقتصاد کشور داشته باشند.

مسوولان سیلوی مرکزی افزوده‌اند که عواید بیشتری را تاکنون جمع‌آوری کرده‌اند.

به گفته آنان، تا پایان سال جاری 200 میلیون افغانی عواید جمع‌آوری خواهند کرد.

مسوولان در سیلوی مرکزی می‌افزایند که هرگاه دستگاه‌های دیگر این شرکت فعال شود، می‌توانند نان بیشتر نهادهای تولیدی را تأمین کنند. آنان از حکومت می‌خواهند که برای تأمین نان نهادهای دولتی باید هرچه زودتر سیلوهای دیگر را نیز در کشور فعال کند.

ډېر ژر به د غور ولایت د ډبرو سکرو، سرپو او جستو کانونه د استخراج چارې پیل شي

د غور ولایت له مطبوعاتي دفتره په خپره شوي خبرپاڼه کې راغلي، چې په غور ولایت کې به ډېر ژر د ډبرو سکرو، سرپو او جستو کانونو د استخراج چارې پیل شي. په اعلامیه کې دا هم راغلي، چې د دغه ولایت د ډبرو سکرو کان له روښان قادري نومي کورني شرکت ته ورکړل شوی، ټاکل شوې چې سل زره ټنه سکاره به استخراج کړي؛ خو تر اوسه یې د استخراج بهیر په رسمي بڼه پیل شوی ندی. په اعلامیه کې ویل شوي، چې د دغه ولایت د جست او سرپو کانونو تړون له ایراني شرکت سره شوی او دا شرکت په پام کې لري، چې په یوه میاشت کې د دغو کانونو کېندنه او استخراج پیل کړي. د غور ولات د رسنیو دفتر خرگنده کړې؛ ټاکل شوې، چې د کانونو او پټرولیم وزارت یو پېنځه کسیز پلاوی د غور د کانونو د کار د څارنې او ښه والي لپاره دغه ولایت ته راشي.

دا په داسې حال کې ده، چې د بادغیس ولایت سیمه ییزو چارواکو د نیمه قیمتي ډبرو د استخراج بهیر پیل کړی دی. د دغه ولایت چارواکو ویلي؛ دغه کان فلوراید ډبرې لري او استخراج یې د یوه کورني شرکت لخوا ترسره کېږي. د بادغیس د کانونو او پټرولیم ریاست چارواکي وایي؛ پخوا دغه نیمه قیمتي ډبرې په دغه ولایت کې قاچاق کېدې، خو اوس د دغه کشف شوی کان له استخراج څخه دولت ښه میاشتنی عاید ترلاسه کوي.

په بلخ ولایت کې تولیدي شرکتونو ته 20 کیلوواټه برښناکوټ جوړ شو

په بلخ کې د برښنا ریاست چارواکو ویلي؛ د مزارشریف ښار صنعتي شرکتونو ته 20 کیلوواټ وړتیا لرونکی برښناکوټ ګټې اخیستنې ته وسپارل شو.
دغه برېښناکوټ د بلخ صنعتي شرکتونو ته 24 ساعته برښنا برابروي. پر دغه برښناکوټ څه باندې 13 میلیونه افغانۍ لګښت راغلی، چې له فعالېدو سره یې د شاوخوا 30 شرکتونو ستونزې اوارې شوې دي.
د بلخ برښنا شرکت رییس سردارمحمد ثاقب وایي: د برښنا د دې مزي له نصبېدو سره به 25 صنعتي او تولیدي فابریکې، چې د بېلابېلو توکو پرتولید بوختې دي؛ برښنا ترلاسه کړي. دغه فابریکې به له 20 زره سیستم سره ونښلول شي او برښنا به یې پرچاوي ونلري. د بلخ والي د هېواد د ځان بسیاینې او اقتصادي ودې په برخه کې د صنعتي شرکتونو پر هڅو ټینګار څرګند کړ او سوداګریزو ته یې د سیمه ییزو اړیکو د پراختیا او پانګونې د آسانتیاوو د برابرولو ډاډ ورانديې کړ.
د بلخ والي قدرت الله ابوحمزه وایي: د اسلامي امارت مشران او چارواکي هڅه کوي، چې زمونږ هېواد او خلک پر ځان بسیا شي. زمونږ هڅه باید دا وي، چې هېواد مو له فقر او بېوزلۍ راوباسو.

د بلخ یو شمېر صنعتکاران د حکومت له دې اقدام څخه خوښي څرګندوي او وایي، 24 ساعته برښنا د دوی د تولید په ډېرولو کې ښه اغېز کولی شي.
صنعتکار مبشر متوکل ویلي: د پروژې له بشپړېدو وروسته؛ زه فکر کوم، چې فعال ماشینونه به په څلېریشت ساعتونو کې کار وکړي. په ځانګړي توګه په ژمي کې کله، چې زمونږ کار موسمي وي؛ نو زمونږ د کار وخت به دوه برابره شي.
صنعتکار میراحمد میزایي وایي: مونږ خوښ یوو، چې برښنا راغله. 6 زره برښنا کار نه کاوه. برښنا شرکت باید د کارخونو له لرونکیو سره مرسته وکړي. مونږ یو بل مزی لرو، چې 75 ملي دی؛ که 150 ملي شي؛ موږ به ډېر خوښ شو.
دغه برښناکوټ داسې مهال پرانیستل کېږي، چې له دې مخکې به تولیدي شرکتونو تل د برښنا له کمښت او د بیې له لوړوالي سر ټکاوه.

له روسيې سره د تېلو، ګازو او غنمو د پېرلو لنډمهاله هوکړه لاسليک شوه

د افغانستان سوداګرۍ او صنايعو وزارت مسوولينو ويلي؛ له روسيې سره يې افغانستان ته د پټرولو، ډيزلو، ګازو اوغنمو د پېرلو يوه لنډمهاله هوکړه لاسليک کړې ده. د صنعت او سوداګرۍ وزارت مسوولينو ويلي، چې له روسيې سره يې د پټرولو، ډيزلو، ګازو اوغنمو د تامين په برخه کې يو لنډ مهاله قرارداد کړی دی. د صنعت اوسوداګرۍ وزارت مسوولين زياتوي؛ روسيې له اسلامي امارت سره ژمنه کړې، چې د نړيوال بازار پر پرتله به د روسيې لخوا افغان لوري ته تخفيف هم په نظر کې ونيول شي. د سوداګرۍ وزارت د مسوولينو د څرګندونو له مخې: له روسيې سره د نوي تړون له مخې دوه ميليون ټنه غنم، يو ميليون ټنه پټرول، يو ميليون ټنه ډيزل او پينځه سوه زره ټنه مايع ګاز په کال کې افغانستان ته ورکوي. دا چې دا پيسې به يې په څه ډول روسيې ته ورکول کېږي، په اړه يې نورجزئيات نه ورکوي. د صنعت او سوداګرۍ وزارت زياتوي، چې دا تړون د دواړو حکومتونو ترمنځ تر سره شوی او افغان لوری په دې هڅه کې دی، چې دا تړون په دوام داره توګه فعال وساتي. د صنعت او سوداګرۍ وزارت مسوولينو زياته کړې؛ هڅه کوي، چې خپل سوداګريز شريکان متنوع کړي. دوی څرګندونه کړې؛ روسيې له اسلامي امارت سره ژمنه کړې، چې د نړۍ د توکو په اوسط نرخ کې به دوی افغانستان ته تخفيف ورکړي.

د صنعت او سوداګرۍ وزارت وياند آخوندزاده عبد السلام جواد وايي: مونږ و د يو ميليون ټن پټرولو، يو ميليون ټن ډيزلو، 500 زره ټنو اوبلن ګاز او دوه ميليون ټنو غنمو تړون کړی، چې د دې توکو له راتلو سره به د هېواد په بازارونو کې پر بيو خورا مثبت اغېز ولري. د سوداګرۍ اوپانګونې خونې غړي هم د افغانستان اسلامي امارت او د روسيې ترمنځ له شوي تړون هرکلی کوي او زياتوي، چې له روسيې اومنځنۍ آسيا سره د هېواد د اقتصادي اړيکو پراختيا کولی شي هېواد د لومړنيو خوراکي او سون توکو له پلوه له ستونزو خلاص کړي. د سوداګرۍ او پانګونې خونې غړی خان جان الکوزی وايي؛ مونږ د دې قرار داد په تر سره کېدو خوش يوو. هيله لرو، چې د افغانستان اسلامي امارت لخوا له روسيې او منځنۍ آسيا هېوادونو سره د اقتصادي اړيکو او سوداګرۍ په برخوالي کې آسانتياوې او پراختيا وې رامنځته شي. د اقتصادي چارو پوهان هم پدې باور دي، چې واک ته له رسېدو وروسته دا د افغانستان اسلامي امارت لومړنۍ لوی نړيوال اقتصادي تړون دی، چې کولی شي په نړۍ کې د دوی د انزوا په کمولو کې مرسته وکړي. دوی د افغانستان له اسلامي امارته غوښتنه کوي، چې د روسيې او منځنۍ آسيا له هېوادونو سره خپلې اقتصادي او سوداګريزې هڅې نورې هم پياوړې کړي.

د خوراکي او نفتي توکو په بیعو کې ټیټوالی راغلی

د سوداګرۍ او پانګونې خونې مسوولینو ویلي، چې د تېرې یوې میاشتې پر پرتله د هېواد په بازارونو کې د سون او لومړنیو توکو په بیعو کې دېرش سلنه کموالی راغلی دی. د سوداګرۍ او پانګونې خونې مسوولینو ویلي؛ د تېرې یوې میاشتې پر پرتله د سون او لومړنیو توکو په بیعو کې دېرش سلنه کموالی راغلی. د خصوصي سکتورغړي هیله څرګندوي، چې په راتلونکي کې به بیعې نورې هم راټیټې شي. د سوداګرۍ او پانګونې خونې مرستیال یونس مومند ویلي؛ په ټوله کې بیعې تر دېرش سلنې کمې شوي او علت یې دا ده، چې په نړیوال بازار کې بیعې راټیټې شوي او په منځنۍ آسیا او قزاقستان کې فصلونه هم رسیدلي دي. په کابل ښار کې د خوراکي توکو پلورونکي وایي؛ که څه هم د خوراکي تو بیعې راټیټې شوي؛ خو خلک اوس هم د پېرودلو وس نلري. هټیوال حاجي ګل محمد وایي: په بازارونو کې د سون او لومړنیو توکو په بیعو کې کموالی راغلی . هټیوال عبدالله ویلي؛ د تېرې یوې میاشتې پر پرتله د خواړو توکو بیعې راټیټې شوي، خو وریجې اوس هم ارزانه شوي ندي او خلکو یې پېرلی نشي.

د لومړنیو خوراکي توکو ترڅنګ د سون او نفتي توکو په بیعو کې هم تر یوه بریده ټیټوالی راغلي دی. پلورونکي یې هیله څرګندوي، چې که د نفتي توکو بیعې راټیټې شي؛ دوی به یې په ټیټه بیعه خلکوته ورکړي. تېل پلورونکی مهدي وایي: د تېرې یوې میاشتې په پرتله د تېلو بیعې راټیټې شوي؛ یو لیتر ډیزل 97، پترول 87 او اوبلن ګاز 65 افغانۍ پلورل کیږي. یو شمېرهېوادوال بیا وایي، چې اوس هم خلک د لومړنیو توکو د پېرودلو وس نلري. دوی د افغانستان له اسلامي امارته غوښتنه کوي، چې خلکو ته دې د کار د پیدا کولو ترڅنګ د توکو له بازاره هم څارنه پراخه کړي. د هېواد یو شمېر اوسیدونکي بیا له بېکارۍ څوریږي او څرګندوي، چې خلک اوس هم په اوسنیو قیمتونو د سوند او لومړنیو توکو د رانیولو توان نلري. تکسي چلوونکی علي احمد وایي: دې اوسنیو بیعو ته په کتو هم زمونږ لګښت نه پوره کیږي؛ کار نشته، چې کار نوي بیا له کومه دومره پیسې پیدا کړو. د کابل ښار اوسیدونکي احمد شاه ویلي: خلک کار نلري وختي، چې پیسې نه وي توکي به په څه راونیسو.

خلک له بېکارۍ غرق دي؛ حکومت باید د خلکو لپاره کار برابر کړي، چې ستونزې یې حل شي. د اقتصادي چارو کار پوهان هم له صنعت او سوداګرۍ له وزارته غوښتنه کوي، چې باید د بیعو د څارنې لپاره له بازار څارنه ډېره کړي. ¬¬د اقتصادي چارو شنونکی: حکیم الله صدیقي وایي؛ زما له نظره که د صنعت او سوداګرۍ وزارت باید له کورني بازاره څارنه زیاته کړي، چې د یوشمېر خپلسریو مخه ونیول شي. د افغانستان د اسلامي امارت مسوولین ژمنه کوي، چې د بیعو د څارنې لپاره تدابیر لري او هڅه کوي، چې د لومړینو توکو د بیعو د ټیټولو لپاره نورې آسانتیاوې هم رامنځته کړي.
د صنعت او سوداګرۍ وزارت ویاند آخوندزاده عبدالسلام جواد وایي؛ مونږ خپلې کاري ډلې لرو، چې له بازاره څارنه کوي، چې د توکو د انحصار او احتکار مخنیوی وکړي او بیعې هم وڅاري. د سوداګرۍ او پانګونې خونې مسوولینو ویلي، په نړۍ کې د خوراکي توکو او تېلو د بیو ټیټېدو، په افغانستان کې د خوراکي توکو په تېره بیا اوړو، وریجو او غوړیو پر بیو مثبته اغېزه کړې ده. افغانستان تر ډېره خوراکي او د اړتیا وړ تېل د منځنۍ آسیا له هېوادونو، روسیې او ایران واردوي.

کابل ته د نړیوالې ټولنې د 40 میلیون ډالر نغدي مرستو یوه تولگه راورسېده

د افغانستان بانک د خبرپاڼې له مخې؛ د تلې 12 کابل ته د نړیوالې ټولنې د بشري مرستو په لړ کې د 40 میلیون دالرو نغدي کڅوړه راورسېده او یوه خصوصي بانک ته وسپارل شوه.

په کابل کې د ملگرو ملتونو د استازي دفتر څرگنده کړې، چې دي بنسټ په تېر کال کې د افغانستان خلکو ته له یو میلیارد دالرو څخه ډېرې بشري مرستې استولې دي.

یوناما د میزان 12په یوه تویت کې په ډاگه کړې، چې دا پیسې په یوه خصوصي بانک کې زیرمه شوې او سلامي امارت او د افغانستان بانک ته به ونه رسیږي.

د افغانستان بانک څرگنده کړې، چې له افغانستان سره یې د بشري مرستو په لړ کې له ملگرو ملتونو څخه 40 میلیون دالره مرسته ترلاسه کړې او د هېواد یوه خصوصي بانک ته سپارل شوې ده.

دا د مرستو اتمه بسته ده، چې په نغدي بڼه کابل ته رارسیږي او د افغانستان بانک یې یوه خصوصي بانک ته سپاري.

د افغانستان بانک د څرگندونو له مخې؛ په افغانستان کې د اسلامي امارت له واکمنۍ وروسته د نړیوالې ټولنې د نغدي مرستو ټول شمېر څه باندې یو میلیارد او 273 میلیون دالرو ته رسېږي.

پاکستان هره ورځ له افغانستان څخه تر 400 لارۍ پیاز او رومیان واردوي

د افغانستان لپاره د پاکستان ځانګړي استازي محمد صادق د د تلې 17 تویت کړی، چې پاکستان هره ورځ له افغانستان څخه له 300 تر 400 لارۍ رومیان او پیاز واردوي.

د نوموړي د څرګندونو له مخې؛ افغان کروندګر له دې سوداګرۍ څخه د پام وړ ګټه ترلاسه کوي، ځکه سږ کال یې حاصلات ډېر لرل.

د افغانستان لپاره د پاکستان د ځانګړي استازي په خبره، په عادي کلونو کې دغه هېواد تر ډېره خپلې سبزي افغانستان ته صادروله؛ خو سږ کال د سېلابونو له کبله د پاکستان کرنیز محصولات له منځه تللي دي.

هغه ټینګار کړی، چې دا د افغانستان او پاکستان دوه اړخیزه ګټه ده او باید وهڅول شي.

دا صادرات د تورخم، غلام خان او سپین بولدک له سوداګریزو بندرونو پاکستان ته راواردیږي.

دا په داسې حال کې ده، چې پاکستان ته د دغو محصولاتو د صادراتو له زیاتېدو سره په کابل ښار کې د هغوی بیې لوړې شوې دي.

چین ته د هوايي دهلېز له لارې د جلغوزیو صادرات یو ځل بیا پیل شول

د تلې 18مه له څو میاشتني ځنډ وروسته له افغانستان څخه چین ته د هوايي دهلېز له لارې د جلغوزیو صادرات بیرته پیل شول. د اسلامي امارت د رییس الوزرا اقتصادي مرستیال ویلي؛ جلغوزي د هېواد یو له مهمو صادراتي توکو څخه دي او غواړي، چې له هوايي دهلېز څخه ډېر جلغوزي صادر شي. ملا عبدالغني برادر زیاته کړې؛ افغانستان غواړي له چین سره سوداګریزې اړیکې پراخې وساتي او له افغانستان سره د دغه هېواد سوداګریزې همکارۍ کولی شي تر یوه بریده د افغانانو اقتصادي ستونزې اوارې کړي. ملا عبدالغني برادر وایي، د افغانستان او چین ترمنځ د هوايي دهلېز له جوړېدو سره به د دواړو هېوادونو ترمنځ سوداګریزې اړیکې وده وکړي او د جلغوزیو تولید او پروسس به ورسره پیاوړې شي. هغه هیله څرګنده کړې، چې په نږدې راتلونکې کې به د ترکیې په ګډون نور هېوادونه هم له افغانستان سره سوداګریزې اړیکې جوړې کړي.

د افغانستان د صنایعو او سوداګرۍ وزارت چارواکي وايي، هڅې روانې دي، چې اروپا، پاکستان، امریکا او عربي هېوادونو ته د جلغوزیو صادرات پیل شي. د سوداګرۍ او صنایعو خونې چارواکي هم هیله من دي، چې د جلغوزیو د صادراتو په بیا پیلېدو سره به یې بهر ته د قاچاق مخه ونیول شي. د سوداګرۍ او پانګونې د خونې مرستیال محمد یونس مومند څرګندوي: مونږ غواړو یو رښتینی او پر ځان بسیا اقتصاد ولرو. مونږ ټل د نړۍ هېوادونو ته ویلي، چې که دوی زمونږ ملي ګټې په پام کې ونیسي؛ مونږ به یې هم په پام کې ونیسو. د هوايي دهلېز بیا فعالېدل په افغانستان کې د سوداګریز ډګر ستر بدلون دی. له دې مخکې د افغانستان جلغوزي، زعفران، هنګ او تازه مېوې د هوايي دهلېز له لارې د سیمې هېوادونو په ځانګړې توګه چین، هند او عربي متحده اماراتو ته صادرېدل.

د جوزجان په مرکز شبرغان کې د ښځو لاسي توکي نندارې ته وړاندې شول

د جوزجان په مرکز شبرغان ښار کې د یو شمېر سوداګرو ښځو له لوري د ښځو لاسي توکو درې ورځنۍ نندارتون جوړ شو. دغه سوداګرې ښځې د خپلو سوداګریزو توکو لپاره د باز موندنې غوښتونکې دي. رویدا چې د جوزجان ولایت خواجه دوکوه ولسوالۍ یوه سوداګره ده، د خپلو توکو لپاره د مناسب بازار نه‌شتون له امله شکایت کوي. سوداګره رویدا وایي: «زه یوازې یوه برخه پر مخ نه وړم، هم ترشي او هم د خوږو برخه ده او همداراز دسترخوان او زر ګنډلو برخې هم دي. که یوه برخه یې په یو فصل کې ښه بازار و نه‌لري، موږ کولای شو د بلې برخې ښه بازار ولرو.» نندراه کوونکې شریفه دانشجو وایي: «هیله کوم چې ښځې دې نه لرې کوي او اجازه ورکړي چې هر څومره پیاوړتیا لري په همغه اندازه نورې هم پیاوړې شي.» د دې نندارتون جوړونکې او یو شمېر سوداګرې مېرمنې له سیمه‌ییزو مسوولانو غواړي چې د دوی د لاسي توکو د پلور لپاره زمینه برابره کړي.

د نندارتون جوړوونکی امان الله امین وایي: «د اطلاعاتو او کلتور او د امر بالمعروف درانه ریاستونه دې د دودولو او د کار او ټولنیزو ریاست دې د بازار موندلو په برخه کې مرسته وکړي.» سوداګره ملالۍ وایي: «له موږ دې مالي ملاتړ وکړي، موږ ته دې یو مارکېټ جوړ کړي، له هر اړخه امنیتي او مالي اړخه دې زموږ ملاتړ وکړي» په همدې حال د جوزجان د اطلاعاتو او فرهنګ ریاست مسوولین وایي، هڅه کوي چې د سواګرو مېرمنو د لاسي توکو لپاره مناسب بازار پیدا کړي. د جوزجان د اطلاعاتو او کلتور رییس سیف الدین معتصم وایي: «په حلاله طریقه باندې، په نېکه طریقه باندې د اسلام او شریعت د قانون په چوکاټ کې که انسان یوه ګوله پیدا کړه، په هغې کې به هم سکون، هم خوشالي او هم به راحت وي.» دا په داسې حال کې ده چې وروستیو میاشتو کې د هېواد په ګوټ ګوټ کې د ښځینه لاسي توکو بازار لوېدلی دی.

په بلخ کې یوې سوداګرې میرمنې رستورانت جوړ کړ

په بلخ ولایت کې یوې میرمنې پخپل ځانګړي لګښت یو رستورانت جوړ کړی، چې ښځو ته خدمتونه وړاندې کوي. دغه میرمن راحله یوسفي نومېږي او له پینځه کلونو راپدیخوا په سوداګرۍ بوخته ده؛ خو اوس یې پرېکړه کړې، چې د خپل کار و بار د ودې لپاره یو رستورانت جوړ کړي. د بلخ سوداګره راحله یوسفي وایي، چې دغه ځای یې د بلخ د اوسېدونکیو په ځانګړي توګه ښځو ته د مناسب چاپېریال د برابرولو په موخه جوړ کړی دی.

د بلخ اوسیدونکی نبي زاده وایي: په رښتیا هم خوښ یم، چې میرمنې نورو ته د خدمت هڅې کوي او له حکومته غواړم، چې دغه سوداګرې میرمنې وهڅوي. که څه هم د بلخ د کانونو او صنایعو خونې رییس امام الدین سنایي د میرمنو د بازار له نشتوالي خبرې کوي؛ خو وایي، چې د ښځو له کاري هڅو باید پراخ ملاتړ وشي. بلخي میرمنو د دغې سوداګرې له دې هڅې تود هرکلی کړی او له حکومته غواړي، چې د ښځو د فعال حضور لپاره تري ملاتړي پروګرامونه جوړ کړي. د بلخ د سوداګرو او متشبثو میرمنو د خونې مرستیاله محبوبه زماني وایي: له حکومت څخه مو یوازنۍ غوښتنه د امنیت خوندي کول او د سوداګرو میرمنو هڅول دي. دا رستورانت په داسې حال کې د یوې میرمنې لخوا جوړ شوی، چې په بلخ کې سوداګرې میرمنې د حکومت له نه ملاتړه خپلو محصولاتو ته د بازار له نشتوالي او نورو ستونزو اندېښنه کوي.

د افغانیو نوي چاپ شوي بانکنوټونه به ډېر ژر بازار ته وړاندې شي

د افغانستان بانک ویلي؛ نوي چاپ شوي بانکنوټونه به د معقول پولي سیاست، اقتصادي ودې ته په کتو او د اړتیا له مخې د زاړو افغانیو ځای ونیسي. د امریکا د ځانګړي استازي لخوا د افغانیو نویو بانکنوټونو د چاپېدو له خبرو وروسته؛ د افغانستان بانک ویلي، چې نوي بانکنوټونه به ډېر ژر بازار ته وړاندې شي. د افغانستان بانک د نشراتو مسوول حسیب الله نوري څرګنده کړې، چې نوي چاپ شوي بانکنوټونه به د معقول پولي سیاست، اقتصادي ودې ته په کتو او د اړتیا له مخې د زاړو پیسو ځای ونیسي. د صرافانو ټولنه وايي، د افغانستان بانک باید د زاړو بانکنوټونو د راټولولو لپاره له سیستماتیکو لارو کار واخلي او نوي بانکنوټونو یې ځای ونیسي. بل لورته د هېواد په بازارونو کې د زاړو بانکنوټونو ډېرېدو هم د خلکو نیوکې راپورته کړې دي. خلک له کلونو راهیسې په بازارونو کې له زاړو بانکنوټونو سر ټکوي.

د کابل په شهزاده سرای کې د صرافانو ټولنه د نویو بانکنوټونو له چاپېدو هرکلی کوي او وايي، چې له بازارونو څخه د زاړو او له کاره لوېدلیو بانکنوټونو د راټولولو لپاره باید سیستماتیکې لارې چارې وکارول شي. د صرافانو ټولنې غړی عبدالرحمان خیرک په بازارونو کې د نویو بانکنوټونو د ځای پر ځای کولو لپاره له د افغانستان بانک سره پر همکارۍ ټینګار کوي او وايي، چې په دې اړه باید همغږي رامنځته شي. د کابل یو شمېر ښاریانو هم ویلي، چې په دې وروستیو کې بانکنوټونه په ځانګړي ډول د لس، شل، پنځوس او 100 افغانیو نوټونه ډېر زاړه شوي او په راکړه ورکړه کې یې دوی له ستونزو سره مخ کړي دي. ځینو نور هېوادوال بیا خوښ دي، چې نوي بانک نوټونه بازار ته را روان دي. اقتصادي کارپوهان وايي، خلک هم باید د افغانیو په ساتلو کې پوره پاملرنه وکړي. که څه هم د افغانستان بانک د نویو چاپ شویو بانکنوټونو د اندازې او بڼې په اړه څه نه دي ویلي؛ خو له خلکو یې غوښتي، چې د نویو پیسو په سمه توګه ساتنه وکړي، چې ژر زاړه او له منځه ولاړ نه شي. په تېر یوه کال کې د هېواد په بازارونو کې افغانیو د بهرنیو اسعارو په ځانګړي ډول ډالر په وړاندې خپل ارزښت له لاسه ورکړی دی. که څه هم اسلامي امارت ویلي، چې دا وضعیت لنډمهاله دی؛ خو تر اوسه افغانۍ د بهرنیو اسعارو پر وړاندې خپل ارزښت خوندي او ترلاسه کړی ندی.

Mining of lead, coal and iron ore will start in Ghor soon

The Ghor governor's press office said in a statement Tuesday that mining operations involving coal, lead and iron ore would start in the province, soon.

According to the statement, an agreement was signed with a local company named Roshan Qadri, which will be allowed to extract 100,000 tons of coal, soon.

Meanwhile, a contract has been signed with an Iranian company to extract lead and iron ore. Operations at these mines are expected to start in a month.

A five-member delegation from the Ministry of Mines and Petroleum will visit the province to assess and monitor work at these mines, the statement read.

In addition to this, Badghis provincial officials said the extraction process of semi-precious stones will also start soon.

According to officials, the stones will be mined by a local company, adding that in the past the stones were smuggled out of the country.

Mazar factories get dedicated power line in order to operate 24/7

Da Afghanistan Breshna Sherkat (DABS) officials in Balkh province said an electricity substation, carrying power from Uzbekistan, went into operation this week, providing 20Kw of electricity exclusively to factories in the province. Officials said the substation supplies a dedicated service, 24 hours a day, to manufacturing and industrial companies in Mazar-e-Sharif. For years, these factory owners have struggled to keep their businesses afloat due to constant power outages. Those days are now over, officials said.

The substation, built at a cost of more than 13 million afghanis, will supply power to about 30 factories and industrial plants. "With the activation of this power line, at least 25 industrial and production factories that are engaged in various productions will receive electricity from it. These factories … will not have shortages," said Sardar Mohammad Saqib, the head of DABS in Balkh. At the same time, the governor of Balkh emphasized the important role of industry in the country amid efforts to stabilize and grow the economy. "The Islamic Emirate, the elders of the Islamic Emirate are trying to make our country and our people self-sufficient. Our effort is to get our country out of poverty and need," said Qadratullah Abu Hamzah, the governor of Balkh. A number of industrialists in Balkh, welcomed this latest move and said constant power would help increase production at these factories. "I think that the completion of this project will allow the machines to operate twenty-four hours [a day], especially in winter, when our work is seasonal, at that time our workload will double," said Mobasher Mutawakkel, one factory owner.

IEA sign deal for Russian oil products, gas and wheat

The Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) has signed a provisional deal with Russia to supply gasoline, diesel, gas and wheat to Afghanistan, Afghan Commerce and Industry Minister Haji Nooruddin Azizi told Reuters. Azizi said his ministry was working to diversify its trading partners and that Russia had offered the IEA a discount to average global commodity prices.

The move, the first known major international economic deal struck by the IEA since they returned to power more than a year ago, could help to ease Afghanistan's isolation that has effectively cut it off from the global banking system. Azizi said the deal would involve Russia supplying around one million tonnes of gasoline, one million tonnes of diesel, 500,000 tonnes of liquefied petroleum gas (LPG) and two million tonnes of wheat annually.

Russia's energy and agriculture ministries did not immediately respond to requests for comment on the agreement. The office of Russian Deputy Prime Minister Alexander Novak, who is in charge of oil and gas, also did not immediately respond. Azizi said the agreement would run for an unspecified trial period, after which both sides were expected to sign a longer term deal if they were content with the arrangement. He declined to give details on pricing or payment methods, but said Russia had agreed to a discount to global markets on goods that would be delivered to Afghanistan by road and rail. The deal was finalized after an Afghan technical team spent several weeks in discussions in Moscow, having stayed on after Azizi visited there last month.

IEA in talks with Russian, Chinese businessmen on investment in Afghanistan

Officials of the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) are in talks with Russian and Chinese and Arab businessmen over the possibility of investment in Afghanistan, the Ministry of Industry and Commerce said.

"We are in talks with big businessmen of Russia, China and Arab countries on investment in Afghanistan. We will make it public once we reach agreement," said Khanzada Abdul Salam Jawad, a spokesman for the Ministry of Industry and Commerce. According to the official, more than 100 business licenses were distributed to foreign nationals during the past one year. Meanwhile, members of the private sector welcome efforts to attract foreign investment in Afghanistan. "I think there is interest in investment in Afghanistan. There are political problems. They (investors) will consider political issues, banking issues, and transfer of money. There can be no other excuses. The laws are the same as in the past. The laws are easy and clear," said Khanjan Alokozay, a member of Chamber of Commerce and Investment.

Economic experts call on IEA to maintain positive and constructive engagement with countries in order to help the economic development of Afghanistan.

Food and oil prices fall in Afghanistan

The officials of the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) have recently said that the price of food items and oil has decreased by 30 percent in the country. Mohammad Yunus Mohmand, deputy head of Afghanistan Chamber of Commerce and Investment (ACCI) has said that over the past month, the price of food items and oil have decreased by 30 percent, and in the near future the prices will decrease even more. "The prices have decreased by 20 to 30 percent and will decline further," said Mohmand. Akhundzada Abdul Salam Jawad, a spokesman for the Ministry of Trade and Industry, also said that the ministry has taken more measures to control prices, but they want to import enough food and non-food items into the country.

"We assure the people that before the arrival of this winter season, we have plans to reduce the basic needs, and all commodities and raw materials, Inshallah will have a significant reduction," said Salam Jawad. At the same time, the officials of ACCI have further said that the decrease in food prices in the world has had a positive effect on food prices in Afghanistan. However, the high level of poverty has caused the country's residents to not be able to buy the materials they need, therefore, they call on the government to pay serious attention to the price of raw materials so that the rates do not rise again.

"Until yesterday, a can of oil was 1900 afghanis, today it has reached to 1700 afghanis," said a shopkeeper. On the other hand, the price of oil products has also declined, and a number of sellers express hope that the price of oil and gas will decrease further. "Previously, the price of diesel per liter was 100 afghanis, now it is 97 afghanis. Gasoline was 80 afghanis, now it is 78 afghanis," said an oil seller. This reduction in price of food items and oil come while recently the Ministry of Industry and Trade has signed a contract with Russia for the purchase of millions of tons of food and petroleum products, which according to experts, the prices will drop significantly when these products are imported.

Another $40 million cash aid package arrives in Kabul

Da Afghanistan Bank (DAB) on 4 October announced that a humanitarian cash aid package of $40 million arrived in Kabul. It is the second cash aid package of $40 million arriving in the country within one week. DAB said in a statement that on arrival, the cash packages are transferred to a commercial bank in the country.

DAB welcomed the assistance and called on the international community to engage with Afghanistan in other areas and help its people. It noted that entry of currency to Afghanistan is a good step and called on the international community to deliver aid through the country's banking sector.

DAB has received more than $1 billion in humanitarian cash aid since the collapse of the former government.

Meanwhile, the United Assistance Mission in Afghanistan (UNAMA) in a clarification post on Twitter said Tuesday that the funds are not provided to the authorities of the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) nor Da Afghanistan Bank.

Pakistan imports up to 400 trucks of onion and tomato daily from Afghanistan

Mohammad Sadiq, Pakistan's special representative for Afghanistan, said on 9 October his country imports 300 to 400 trucks of fresh tomatoes and onions from Afghanistan on daily basis.

"Afghan farmers benefit significantly from this trade because they had a large production this year," Sadiq said on Twitter.

According to Pakistan's special representative for Afghanistan, in previous years, Pakistan used to export most of its vegetables to Afghanistan, but this year, Pakistan's agricultural products have been destroyed due to floods.

He has emphasized that this is a mutual benefit between Afghanistan and Pakistan, and should be encouraged and promoted.

Afghanistan's exports take place via the commercial points of Torkham, Gholam Khan and Spinboldak to Pakistan.

Meanwhile, with the increase in the export of these products to Pakistan, prices have increased in the Afghan markets.

Export of Afghan pine nuts resumes via air corridor to China

Deputy Prime Minister Mullah Abdul Ghani Baradar said Monday that the export of pine nuts to China by air has resumed and that the reopened air corridor will strengthen trade ties between Kabul and Beijing.

Speaking at an event to mark the occasion, he said other countries including Turkey are also expected to launch cargo flights to Afghanistan.

“They have promised to us that they will establish trade ties with us,” Baradar said.

Meanwhile, Qudratullah Jamal, deputy minister of industry and commerce said that they are hoping to export pine nuts to Europe, Pakistan, the United States and Arab countries.

Officials of the Chamber of Commerce and Investment also expressed hope that the resumption of pine nuts exports to China would stop the smuggling of this produce.

“We want to have a real economy and a self-reliant country,” said Mohammad Yunus Mohmand, deputy of Chamber of Commerce and Investment.

“In our meetings with countries, we have been telling them that we want good relations, and that we would consider their national interests if they consider ours.”

Female entrepreneur opens new restaurant in Balkh

Rahela Yusufzai from northern Mazar-e-Sharif recently opened her own restaurant and said she hopes to be a role-model for women in Balkh province.

Using her own money to set up the business, Yusufzai said her aim is to encourage women to become self-sufficient.

"Women can work, it is difficult for someone who is in the community and stays at home all at once; I thought a lot that I should establish a business for myself and work there," said Yusufzai.

Mazar women have welcomed Yusufzai's move and urged the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) to support female entrepreneurs.

Some local women have said that the IEA needs to increase the number of programs for businesswomen.

"I am really happy when I see such women who show their ability and I also ask the government to support such businesswomen," said Nabi Zada, a Balkh resident.

Balkh Chamber of Industry and Mines officials meanwhile said that while there was a "lack of sales markets for women's products," they noted that they would support female entrepreneurs.

Trade volume between Pakistan and Afghanistan increases by 66% in past year

Bilateral trade volume between Pakistan and Afghanistan has increased by 66.60 percent since the takeover of the Islamic Emirate of Afghanistan (IEA) in August last year.

Pakistan Today reported that in August 2021, trade volume totaled $128 million but has since risen to $213 million.

Pakistan exports totaled $88.30 million in September, compared to $49 million in September last year. Afghanistan exports to Pakistan also increased substantially – by 58 percent from $79.11 million to $125.40 million in the past year.

Export of goods to Afghanistan such as rice, fresh vegetables, medicines, fresh fruits, confectionery items and dairy products increased in September 2022. However, items such as tableware, household articles, and plastics, decreased in September. Pakistan Today reported that agricultural exports to Afghanistan increased by 67 percent from $76.69 million to $127.95 million in the 1st Quarter of this fiscal year compared to last year.

Pakistan's main agricultural export items are vegetables, fats, food preparation products, rice, potatoes and bananas.

Central bank confirms new Afghani banknotes to enter circulation

Da Afghanistan Bank, the country's central bank, confirmed that new banknotes would soon enter circulation and replace the old, crumbling AFN. DAB's announcement came on the heels of US special envoy Thomas West's comments on Friday that a decision had been made to replace the old banknotes with new notes. Afghanistan's central bank said in a statement that the issuance of new banknotes will be based on reasonable monetary policies, balanced with economic growth and market necessity. DAB said the old notes will be systematically removed from circulation and replaced with the new banknotes. It is not yet clear when and where the new notes will be printed.

On 21th October, West said the new notes would enter the market soon. Addressing a virtual townhall organized by a US-based Afghan diaspora group, Afghans for a Better Tomorrow, West said: "We all know the banking sector in Afghanistan is cut off from the international financial system, by and large, with the exception of one private bank.

"But there are some transactions that the ministry of finance technocrats and the central bank technocrats want to responsibly move forward with and are unable to do so unless the United States and a number of other countries in a corresponding banking chain really lean in and help to conclude. "So I am very pleased to say that in the past 24 hours we have finally seen the conclusion of two currency transactions. "This will mean that new printed Afghani will replace bank notes that … are virtually disintegrating in the system," he said.

Seven new bread-making machines installed at Kabul Central Silo

Seven bread-making machines have been installed at Afghanistan's state-owned bread factory, Silo-e-Markazi, or central silo, in Kabul, at a cost of 40 million afghanis, officials confirmed Monday.

With these new machines in place, the silo is now able to supply the Interior Ministry, Kabul University and Kabul Polytechnic University with bread. Contracts valued at 450 million afghanis are also in place with these institutions, officials said.

"We will have collected 200 million afghanis by the end of the year," said Nasratullah Mansoor, head of Kabul Central Silo.

In addition to revenue being generated, about 400 jobs have also been created at the silo.

According to finance ministry officials, they are hoping to restart all the old silos in the country.

"This enterprise has been serving people. Our duty is to get all enterprises to do their part," said Abdul Hameed Akhundzada, general director of state enterprises of the finance ministry.

Kabul Central Silo resumed production in February this year after having stood idle for almost 40 years. Silo officials said that more bread will be produced if other dormant sections of the factory are reactivated.

منابع ماه‌نامه

1. www.tolonews.com
2. https://1sada.com
3. www.bbc.co.uk/news
4. www.thebanker.com
5. www.dawa.com
6. www.bokhdinews.com
7. www.avapress.com
8. https://ariananews.af
9. https://af.sputnknews.com.af

چشم انداز اقتصادی افغانستان

صاحب امتیاز: موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان (AELSO)

مدیر مسئول: محمد خالد رامزی

سردبیر: عبدالقاهر بهشتی

ویراستاران: سارا فرجام و وحیدالله راشد

گزارشگر: محمد منصور قیومی

صفحه آرا: خواجه الهام رستمی

پذیرش مقاله‌ها: Publications@aelso.org

نشانی: 1001 ناحیه سوم، کابل، افغانستان

AELSO
د افغانستان د اقتصادي او حقوقي مطالعاتو مؤسسه
موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization

AEO
چشم انداز اقتصادی افغانستان
د افغانستان اقتصادي لید
AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

چشم انداز اقتصادی افغانستان
د افغانستان اقتصادي لید
AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

AELSO
د افغانستان د اقتصادي او حقوقي مطالعاتو موسسه
موسسه مطالعات اقتصادی و حقوقی افغانستان
Afghanistan Economic & Legal Studies Organization

AFGHANISTAN ECONOMIC OUTLOOK

OCTOBER 30 2022

ADVANCING THE IDEAS FOR A PEACEFUL & PROSPEROUS AFGHANISTAN

RESEARCH & PUBLICATIONS DEPARTMENT